

Asia: VN/5137/2022-OM-229

Ehdotus uudeksi valmiuslaiksi; työryhmän mietintö

1 luku. Yleiset säännökset

1 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

2 luku. Varautumisvelvollisuus

Yleisen varautumisvelvollisuuden organisatorista soveltamisalaa (6 §:n 1 mom.) koskevat huomiot:

-

Yleisen varautumisvelvollisuuden aineellista sisältöä (6-8 §) koskevat huomiot:

-

Muut 2 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

3. luku Poikkeusoloista ja lisätoimivaltuuksien käyttöönotosta päättäminen

Poikkeusolojen edellytyksiä (11 §, vrt. nyk. poikkeusolojen määritelmä) koskevat huomiot:

-

Poikkeusolojen alkamista ja päättymistä koskevaa päätöksentekoa (12 ja 21 §) koskevat huomiot:

-

Lisätoimivaltuuksien käyttöönottonenettelyä (13-20 §) koskevat huomiot:

-

Valtioneuvoston erityisiä seurantavelvollisuuksia (22 ja 23 §) koskevat huomiot:

-

4 luku. Poikkeusolojen hallinnan ohjaus ja hallinnon erityisjärjestelyt

4 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

5 luku. Lisätoimivaltuuksien käyttöperiaatteet ja soveltamista koskevat yleiset säännökset

5 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

6 luku. Hallinnon järjestäminen ja valtion taloudenhoito

6 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

7 luku. Työvoiman saatavuuden turvaaminen

7 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

AKI-liitot ry kommentoi esitettyä 7 lukua evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijoiden ja työntekijöiden näkökulmasta. Pidämme hyvänä esitettyä sääntelyratkaisua, jossa mahdollisuutta poiketa palvelussuhteiden ehdoista ei ole ulotettu lakiin evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (652/2023) sekä lakiin yhteistoiminnasta evankelis-luterilaisessa kirkossa (941/2025). Evankelis-luterilaisen kirkon toiminta – hautaustointa mahdollisesti lukuun ottamatta – ei ole luokiteltavaksi lakiehdotuksen 41 §:n 1 momentissa tarkoitetuksi maanpuolustuksen, väestön sosiaali- ja terveydenhuollon, toimeentulon tai turvallisuuden taikka muun yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämättömäksi toiminnaksi. Näin ollen poikkeamismahdollisuuksien ulottaminen evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijalakiin ja yhteistoimintalakiin ei ole tarpeellista.

Viittaamme tältä osin kirkon työmarkkinalaitoksen lausuntoon, jossa edellytetään edellä mainitut säädökset mainittavaksi ehdotettavassa 40 §:n 1 momentissa. Vaikka kirkon työmarkkinalaitos perustelee säännösmuutosta hautaustoimen turvaamisella, on mainittujen säädösten lisääminen 40 §:n 1 momenttiin omiaan laajentamaan mahdollisuutta poiketa velvoittavasta palvelussuhdesääntelystä muihin viranhaltija- ja työntekijäryhmiin. Tämän vuoksi AKI-liitot ry vastustaa kirkon työmarkkinalaitoksen ehdotusta.

Mikäli jatkovalmistelussa päädyttäisiin lisäämään 40 §:n 1 momenttiin maininnat kirkon viranhaltijalaista ja yhteistoimintalaista, tulee 41 §:n 2 momentissa nimenomaisesti säätää poikkeamismahdollisuuksien soveltamisesta kirkossa ainoastaan hautaustoimeen, esimerkiksi lisäämällä uusi 16-kohta seuraavasti: "evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnan tai seurakuntayhtymän järjestämässä hautaustoimessa".

8 luku. Työvelvollisuus

8 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

AKI-liitot ry haluaa kiinnittää lainvalmistelijan huomion esitettyyn 8 luvun 53 §:ään, jossa ehdotetaan, että työvelvollisuussuhteessa sovellettavat ehdot määräytyvät työnantajaa työehtosopimuslain tai työsopimuslain 2 luvun 7 §:n mukaan sitovan työehtosopimuksen tai työnantajaa valtion virkaehtosopimuslain (664/1970) tai kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista annetun lain (669/1970) mukaan sitovan virkaehtosopimuksen mukaan.

Ehdotetussa 53 §:ssä ei ole otettu huomioon mahdollisuutta, että työvelvolliset olisivat evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien palveluksessa, esimerkiksi hautaustoimen tehtävissä poikkeusolojen aikana. Evankelis-luterilaisen kirkon palvelussuhteiden ehdot eivät määräydy säännösehdoituksessa mainittujen säädösten perusteella. Tämän vuoksi säännökseen on tarpeen lisätä viittaukset lakiin evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista (968/1974) sekä lakiin evankelis-luterilaisen kirkon työehtosopimuksista (829/2005).

Viittamme kirkon työmarkkinalaitoksen lausuntoon, jonka mukaan olemassaolevat virkaehto- ja työehtosopimukset eivät välttämättä kovin hyvin sovellu työvelvollisuussuhteiden ehtojen määrittämiseen. AKI-liitot ry pitää parempana sääntelyratkaisua, jossa työvelvollisuussuhteiden ehdoista sovittaisiin erikseen etukäteen poikkeusolojen varalta.

9 luku. Sotilaallisen puolustusvalmiuden turvaaminen

9 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

10 luku. Liikkumisen ja oleskelun rajoittaminen sekä väestön siirtäminen

10 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

11 luku. Otto-oikeudet ja palvelujen suorittamisvelvollisuus

11 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

12 luku. Väestön välttämättömän toimeentulon turvaaminen ja sosiaaliturvan muutokset

12 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

13 luku. Välttämättömien hyödykkeiden ja palvelujen saatavuuden turvaaminen

13 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

14 luku. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä koulutuksen turvaaminen

14 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

15 luku. Asumisen järjestäminen

15 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

16 luku. Rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusmarkkinoiden turvaaminen

16 luvun (pl. 110 §) säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 1 kohtaa (vientikielto) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 2 kohtaa (tuontikielto) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 3 kohtaa (tiettyjen taloudellisten toimien kieltö) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 4 kohtaa (kotiuttamisvelvollisuus) koskevat huomiot:

-

110 §:n 2-5 momenttia koskevat huomiot:

-

17 luku. Energia-, vesi- ja jätehuollon turvaaminen

17 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

18 luku. Välttämättömien viestintä- ja postipalveluiden turvaaminen

18 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

19 luku. Ruoantuotannon turvaaminen

19 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

20 luku. Välttämättömän rakentamisen turvaaminen

20 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

III osaa koskevat yleiset kysymykset

Toimivaltuusosan rakennetta ja toimivaltuuksien sääntelytapaa koskevat yleiset huomiot:

-

Mahdolliset muut koko toimivaltuusosaa koskevat huomiot:

-

21 luku. Lisätoimivaltuuksien täytäntöönpanoa koskevat yleiset säännökset

21 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

22 luku. Lisätoimivaltuuksien täytäntöönpanoa koskevat erityiset säännökset

22 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

23 luku. Korvaukset

23 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

24 luku ja rikoslain muuttamista koskeva lakiehdotus. Rangaistussäännökset

Valmiuslain 24 luvun ja rikoslain muuttamista koskevan lakiehdotuksen (2. lakiehdotus) säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

25 luku. Muutoksenhaku

25 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

HE-luonnoksen yleisperustelut

Vaikutusten arviointia koskevat huomiot:

-

Säätämisyjärjestysperusteluja koskevat huomiot:

-

Muut HE-luonnoksen perusteluja koskevat huomiot:

-

Työryhmän mietintö

Uudistuksen tarpeellisuutta ja sen keskeisiä ratkaisuja koskevat yleiset kannanotot:

-

Muut työryhmän mietintöä koskevat yleiset huomiot:

-

Junni Jussi
AKI-liitot ry